

Begrijpend Lezen: Pictogrammen.

De eerste les:

Aan de hand van een verhaal over een jongetje dat vanuit een vreemd land hier komt wonen en bij ons op school en zelfs in onze klas komt te zitten, maak ik de kinderen duidelijk dat het erg moeilijk is om te begrijpen wat iemand bedoelt, als je de taal niet beheerst. Een meisje uit de klas heeft ons verteld dat ze naar Frankrijk gaat verhuizen en dat ze de taal ook nog niet zo goed beheerst.

Wat zouden wij kunnen doen om het hem makkelijker te maken?

Hoe zou je hem kunnen vertellen wat er bedoeld wordt?

Naar aanleiding van het gesprek maken we een wandeling in de buurt. We lopen naar het kleine winkelcentrum enkele straten verderop. De kinderen hebben de opdracht goed rond te kijken en te doen alsof ze dat nieuwe jongetje zijn. Al gauw worden er opmerkingen gemaakt over de borden met tekens die we onderweg tegenkomen. Voornamelijk verkeersborden. De betekenis ervan wordt uitgebreid besproken, zonder dat er taal aan te pas komt begrijpen de kinderen wat de bedoeling ervan is.

Terug in de klas mag ieder kind een bord tekenen dat hij/zij het mooiste vond. Ze krijgen de opdracht mee in de komende week te zoeken naar plaatjes die zonder woorden vertellen wat er aan de hand is.

Strategie: gebruiken van uiterlijke kenmerken.

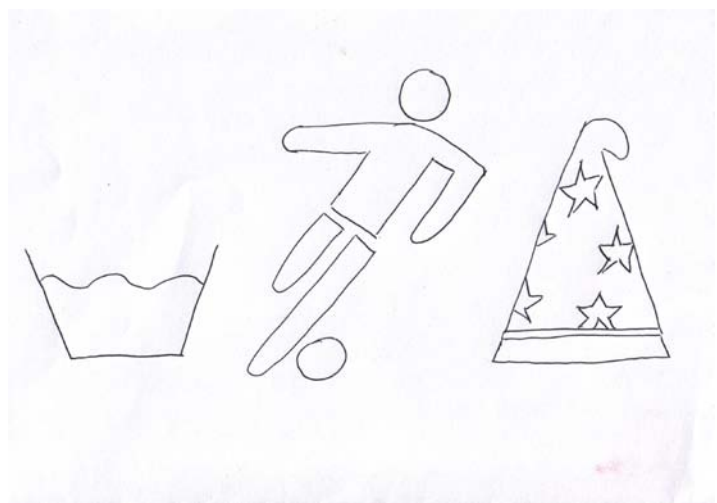
Tweede les:

We pakken de les van de vorige week even terug. Er is niemand die een pictogram heeft meegenomen. Ze hebben er wel veel gezien en vertellen er enthousiast over. (voornamelijk verkeersborden)

Daarna worden de kinderen in groepjes van 3 à 4 leerlingen verdeeld. Er worden 3 uitvergroete en heel verschillende pictogrammen uitgedeeld.

Plaatje 2 geeft de minste problemen. Iedereen is het er over eens, dat is een voetballer. En dus zul je daar waar dit bordje hangt wel mogen voetballen., daar zullen kinderen wel mogen spelen.

Plaatje 1 is minder gemakkelijk te duiden. Er wordt gesuggereerd dat het een brug is of een bak met water. Maar waar ze dit pictogram zouden kunnen vinden, daar hebben de kinderen geen antwoord op. Als ik het figuurtje op het bord teken en er 40 gr. in zet, zijn er een paar leerlingen die vertellen dat ze het wel eens gezien hebben. Ze krijgen de opdracht te gaan zoeken waar dit plaatje voor komt en er nog andere bij te zoeken.

Plaatje 3 levert de meeste moeilijkheden op. Er komen allerlei mogelijkheden: het vertelt waar een goochelwinkel is, waar je toverspullen kunt kopen.

Als ze een klein stukje op weg worden geholpen (je vindt het in de bibliotheek) weten ze

het:dit tekenje staat op boeken! En daarmee kun je zien wat voor soort boek het is! Het staat bijvoorbeeld op de boeken van Harry Potter, maar ook andere boeken die over toveren en andere magische verhalen. Ook bij ons in de kast staat een boek waarop dit tekenje staat. Al gauw komen de kinderen met andere pictogrammen die op boeken staan. Samen zoeken we naar de betekenis van deze tekens.

Ze mogen er een uitzoeken en natekenen.

De opdracht voor de volgende week is: kijk eens goed waar je plaatje 1 tegenkomt en zoek er nog een andere bij.

Strategie: Voorkennis activeren.

Derde les:

Naar aanleiding van de vraag van vorige week liggen er veel getekende briefjes op de tafels. Allemaal voorzien van wastekens. Ze hebben ontdekt waar deze tekens voorkomen: in kleding, en deze pictogrammen vertellen ons hoe we de kleding moeten wassen.

De diverse voorbeelden worden bekeken en samen praten we er over. Wat betekenen die cijfertjes in de bak met water? En waarom staan er soms handjes in? Er wordt uitgebreid gediscussieerd over de betekenis van alle gevonden wassymbolen.

Aan het einde van de les grijp ik terug naar mijn verhaal uit de eerste les.

Stel je voor: dat jongetje hier komt in de klas, hoe zouden wij het dan voor hem gemakkelijker kunnen maken? De kinderen wijzen op de wc-kaart die in de klas hangt, groen, er is niemand op het toilet en rood, de wc is bezet!

We besluiten om ook 2 pictogrammen te maken voor de manden met het buitenspel materiaal. In de ene mand worden alle scheppen en harken opgeborgen en in de andere alle pannen, emmers en andere losse spullen.

De mooiste én duidelijkste tekeningen worden uitgekozen en geplastificeerd. Voor ons en voor alle nieuwe kinderen is het voortaan duidelijk hoe ons buitenspel materiaal wordt opgeborgen!

Strategie: Betekenis geven.

Begrijpend luisteren.

Op een middag geef ik de kinderen de opdracht een tekening te maken. Het wordt echter geen vrije tekening, maar al vertellend geef ik de opdracht wat er getekend mag worden.

De kinderen gaan al luisterend aan de slag.

Het verhaal gaat over een kabouter die midden op een open plek in het bos staat. (kabouter wordt midden op het papier getekend) Langzamerhand wordt de tekening opgevuld. Bij alle details wordt duidelijk aangegeven waar (links, rechts, boven, onder, achter, voor, enz.) ze getekend moeten worden. Ook wordt aangegeven welke kleuren er gebruikt worden, bijv: de kabouter draagt een groene broek, hij heeft een rode muts op.

Langzaam vult het papier zich, en maakt ieder kind zijn/haar eigen tekening van het verhaal.

Aan het einde van de les kijken we samen naar de resultaten. Ondanks de aanwijzingen heeft ieder kind zijn/haar eigen tekening gemaakt.

Strategie: Samen vatten.

Voorbeeld Zevenster Uden

